

ANTUN MARAČIĆ

RAZGOVOR VODILA IVANA PELEH

1. Kojim nazivom definirate vlastito zanimanje i kako se odvijao vaš profesionalni put?

Dobro pitanje, stoga jer odgovor nije jednostavan. Po školovanju sam slikar, po zanimanju trenutno ravnatelj Umjetničke galerije Dubrovnik, a po spektru poslova umjetnik praktičar, likovni kritičar i, da, kustos. Smišljam i postavljam različite izložbe, u kući i izvan nje.

2. Što biste naveli kao odlučujuće momente za razvoj vaših promišljanja i prakse, bilo u pogledu određenih koncepata koje ste razvili bilo u pogledu referencija i suradnji?

Odlučujuće je vrijeme koje sam potrošio na te poslove koji su međusobno isprepleteni. Nije bilo puno planova, predumišljaja, sve se događalo organski, štoviše – gotovo stihijski. Sve je rezultat nezadovoljstva sa situacijom prezentacije umjetnosti u vremenu „odrastanja“, mog i mojih kolega. U mom umjetničkom krugu postojala je tendencija da povežemo umjetnost i njezinu prezentaciju, da imamo kontrolu nad radom od njegova nastanka do pokazivanja. Sve elemente prezentacije, pozivnice, plakat, postav izložbe nastojali smo staviti u funkciju

ideje rada, to nam je bilo važno, izbjeći institucionalne šumove i otuđenja, dekorativnosti i prazne hodove. Vrijeme je donosilo slučajeve i kontakte, motive za rad. Nikad se ne bih nazivao kustosom, u tom sam se poslu našao gotovo neopazice, zahvaljujući sklonosti multimedijalnom izražavanju, tendenciji da tumačim stvari, možda sposobnosti da razumijem i tuđi rad. A konkretne aktivnosti odvijale su se oko vlastitih izložbi, intenzivnije oko PM-a, kasnije moje kućne „galerije“ krajem 80-ih i početkom 90-ih, onda u praksi u Galeriji Studentskog centra, drugih gradskih prostora u koje sam upadao u ratnim godinama, povremenim gostovanjima na poziv u drugim galerijama, u Galeriji Zvonimir itd. Moj kustoski rad zapravo je ekstenzija mog umjetničkog rada, to je povezano zajedničkim nazivnikom stanovitog kreativnog impulsa.

3. Koje metodologije upotrebljavate u svom radu? Što smatrate prostorom svoga javnog djelovanja?

Moram priznati da pitanje i ne razumijem do kraja, to je stoga jer sam zapravo izvan kunsthistoričarskog diskursa. Nema puno teorije u mom poslu, sve je više stvar instinkta i plastičkog, praktičkog rakursa i

BAGO I
ANTONIA
MAJAČA
-
BLOK
-
BRANKO
FRANCESCHI
-
IVA
RADMILA
JANKOVIĆ
-
KONTEJNER
-
LEONIDA
KOVAČ
-
SANDRA
KRIŽIĆ
ROBAN
-
ZVONKO
MAKOVIĆ

ANTUN MARAČIĆ 105...

-
TIHOMIR
MILOVAC
-
ANA
PERAICA
-
DAVORKA
PERIĆ
-
SABINA
SALAMON
-
BRANKA
STIPANČIĆ
-
KLAUDIO
ŠTEFANČIĆ
-
MARINA
VICULIN
-
JANKA
VUKMIR
-
WHW
-

pristupa. Nastojim stvari postavljati čisto i funkcionalno. Temeljni je moj moto: učiniti stvari vidljivima. Nešto vrlo jednostavno, no ne i uvijek lako izvedivo.

4. Iz vašeg iskustva, koliko kustos/ica sudjeluje u koncepciji, produkciji, prezentaciji i promociji umjetničkog rada? Kako postavljate granice u tom odnosu?

Granice su katkada vrlo tanke. Umjetnik kojim se bavite katkada vam daje velike ovlasti, vi uštipnete još malo i eto „opasnosti“ da budete sukreator. No ako je frekvencija među vama dobro podešena, a povjerenje uzajamno, mogu se dogoditi velike stvari, da budete primalja novosti u nečijem radu, da katalizirate i iluminirate djelo. Bivalo je toga, primjerice u danas slavnoj izložbi *Atelijer Kožarić* koja ima duge repove. Sve je stvar osjećanja i razumijevanja umjetnika i njegova habitusa. Ideja *Atelijera* koja je bila moja bez ostatka imala je temelje u dotadašnjem Kožarićevu ponašanju i djelu koje sam ja prepoznao. Osjetio sam da je tu akrobatsku akciju bilo moguće izvesti. I izveo sam je uz veliku pomoć autora i ostalih sudionika. I to višekratno.

5. Koliko i u kojem segmentu surađujete s drugim kustosima i/ili sa stručnjacima iz drugih područja?

Neprestano surađujem, prvenstveno s mojim „kućnim“ kustosicama, potom s onima iz drugih galerija, s inozemnim kolegama pri postavljanju međunarodnih izložbi.

6. Kako u svojim projektima promišljate i provodite medijaciju između umjetničkog rada i publike?

Već sam blizu 9 godina ravnatelj Umjetničke galerije Dubrovnik. Uza sve poslove koje ta funkcija uključuje radim, dakako, i na animaciji publike. Potrebno je obaviti osnovnu informaciju putem različitih medija, no i stvoriti prepoznatljivost materijala kojim komunicirate. Osobito mi je zadovoljstvo rad na pozivnicama. Redovno koristim priliku da ucijepim „dodanu vrijednost“ temeljnoj informaciji, često u pozivnicu „prošvercam“ svoj rad, nadam se ne nauštrb izložbe i njezina sadržaja. Mnogi ljudi mi govore da ih naročito vesele pozivnice UGD, da ih čuvaju odnosno „da nema šanse da ih bace“. Postoje, naravno, i drugi načini da se njeguje i privlači publika. Najvažnije je međutim uspostaviti i održati jasan profil programa i kontinuitet kvalitete, stvoriti odnos povjerenja.

7. Koja je, po vama, razlika između institucionalnih i nezavisnih (kustoskih) pozicija?

U osnovi vjerojatno nikakva, kreativnost je potrebna u svakom slučaju, borba za sredstva isto tako.

8. Kako se financiraju vaši programi?

Najvećim dijelom sredstvima Grada Dubrovnika, sredstvima (katkad presudnima) inozemnih partnera, potom nešto i Ministarstva kulture, djelomično pomognu sponzori.

9. Što mislite o odnosu kulturne produkcije i privatnog sektora u Hrvatskoj – korporativni natječaj/nagrade (T-com, Erste...) te privatne kolekcije (Filip Trade, Essl kolekcija...)?

Ti interesi i poticaji su jako važne stvari, nažalost rijetke, sporadične.

10. Ostvarujete li u svojim projektima međunarodnu suradnju te zašto vam je to bitno?

Zasad je ta suradnja jednosmjerna, bazira se na „importu“ velikih imena međunarodnih umjetnika, što je važno za status Galerije i kulturni značaj Grada pa i zemlje.

11. Kakav bi po vašem mišljenju trebao biti prijenos kustoskog znanja? Podržavate li „institucionaliziranje kustoskih modela“ u raznim tipovima kustoskih programa?

Ne znam mnogo i nisam puno uključen u takve akcije, vjerujem da ti programi mogu biti korisni. Važno je, međutim, da se stvari ne postavljaju apstraktno te da umjetnik i rad ne postanu sredstvo, „punilo“ za apriorne kustoske koncepte. Treba dakle inzistirati na vitalnosti međusobnih odnosa između kustosa i umjetnika, tj. umjetnosti.

ANTUN MARAČIĆ ROĐEN JE 1950. U NOVOJ GRADIŠKI, A ŽIVI I RADI U DUBROVNIKU I ZAGREBU. NAKON DIPLOME LIKOVNIH UMJETNOSTI NA PEDAGOŠKOJ AKADEMIJI, DIPLOMIRAO JE SLIKARSTVO NA ALU ZAGREB. U RAZDOBLJU IZMEĐU 1976. DO 1979. SURADNIK JE MAJSTORSKE RADIONICE LJUBE IVANČIĆA I NIKOLE REISERA. ISTOVREMENO, OD 1978. DO 1979., ČLAN JE RADNE ZAJEDNICE UMJETNIKA PODROOM. OD 1987. DO 1990. PRIREĐUJE NIZ IZLOŽBI U GALERIJAMA M14F/1-Z, U NEFORMALNU PROSTORU VLASTITA STANA, DA BI 1991. KRATKO VRIJEME RADIO KAO VODITELJ GALERIJE STUDENTSKOG CENTRA U ZAGREBU. OD 1992. DO 1997. VODIO JE ZAGREBAČKU GALERIJU ZVONIMIR, A OD 1998. DO 2000. GALERIJU PROŠIRENIH MEDIJA, ČIJI JE STALNI SURADNIK OD POČETKA OSAMDESETIH GODINA PROŠLOG STOLJEĆA. U LISTOPADU 2000. POSTAJE RAVNATELJEM UMJETNIČKE GALERIJE DUBROVNIK GDJE JE NEDAVNO, U SURADNJI S GOSTUJUĆIM KUSTOSOM PAULOM TANNEROM POSTAVIO IZLOŽBU AMERIČKA GRAFIKA OD 1960. DO DANAS. ANTUN MARAČIĆ AUTOR JE BROJNIH RECENZIJ, KRITIKA I ESEJA O UMJETNOSTI. KAO AUTOR TEKSTA I FOTOGRAFIJA, ZAJEDNO S POVJESNIČARKOM UMJETNOSTI EVELINOM TURKOVIĆ, 1995. JE OBJAVIO MONOGRAFSKU KNJIGU O KIPARU IVANU KOŽARIĆU POD NAZIVOM *ATELIJER KOŽARIĆ*. GODINE 1996. OBJAVIO JE VLASTITU KNJIGU FOTOGRAFIJA I TEKSTOVA *ISPRAŽNjeni okviri - iščezli sadržaji* (1991.-1994.), A 1998. KNJIGU *PAVO URBAN - posljednje slike*. KAO MULTIMEDIJALNI UMJETNIK PRIREDIO JE 33 SAMOSTALNE IZLOŽBE, SUDJELOVAO NA STOTINJAK SKUPNIH IZLOŽBI U ZEMLJI I INOZEMSTVU TE IZVEO VIŠE VLASTITIH AKCIJA I PERFORMANSA.